

Upoznajmo svece – Majka Terezija

(kateheza za više razrede osnovne škole)

(prir. s. Kristijana Branka Erak)

Ciljevi:

- Upoznati život i djelo Majke Terezije
- Otkriti tko su „gubavci“ našeg vremena
- Osmisliti i napraviti konkretan plan kako pomoći potrebnima i siromasima

Oblici rada: frontalni, rad u skupini

Mediji komuniciranja:

- Slika Majke Terezije
- Zadaci za rad u skupinama
- Plakat (oglasna ploča)

Molitveno – slavljenički vid

Sudionici se okupljaju u vjeronaučnoj dvorani. Sjedalice su postavljene u krug da bi se članovi mogli vidjeti i tako lakše zajedno raditi. Na stalku ili stoliću postavljena je slika Majke Terezija i kraj nje upaljena svjetiljka (*upućuje na temu našeg susreta*).

Susret započinje znakom križa i molitvom Majke Terezije:

O Gospodine, Ti si rekao da će se naš Otac na nebu brinuti o nama, onako kako se brine o ljiljanima u polju i pticama koje nebom lete. Ti, koji nakada nisi imao mjesto na koje bi spustio svoju umornu glavu, Ti budi naš učitelj. Nauči nas da vjerujemo u ono što je Bog prorekao i pomoz nam da savladamo naše ljudske slabosti. Slabost nikada nikoga nije učinila sretnim. Daj nam snage da se potpuno Tebi predamo, da budemo alat ispunjenja Tvoje volje. Blagoslovi upotrebu novca na svijetu, da bi gladni bili nahranjeni, da bi goli bili odjenuti, siromašni zbrinuti i bolesni njegovani. O Gospodine, daj nam svoj Sveti duh, da kroz vjeru koju nam propovijedaš spoznamo da smo mi tebi važniji od svakog lijepog ljiljana i ptice pjevice u zraku.

Poučni dio

Na početku susreta podijeliti ću vam papiriće s nekoliko pojmova. Izaberite jedan papirić te razmislite kakav je vaš odnos prema tim pojmovima. Na što vas asociraju. (*podijeliti*

listiće s pojmovima ljuba, molitva, potrebni, Isus). Nakon što su izrekli svoje asocijacije potaknite ih da promotre sliku na stoliću. Kao što ste mogli primijetiti gledajući sliku na stoliću i slušajući molitvu da će tema našeg susreta biti Majka Terezija.

Za početak bih vam htjela pročitati jednu crticu iz njenog života. Čitam članovima skupine događaj iz života Majke Terezije (GONZALES-BALADO, Jose Luis (prir.): *Majka Terezija. Srce puno ljubavi*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1999., str. 17.):

Jedne večeri u Kalkuti pokupili smo neke ljude s ulice. Jedna žena je bila u očajnom stanju. Rekla sam sestrama da ću se ja pobrinuti za nju. I učinila sam za nju sve što je moja ljubav mogla učiniti. Kad sam je stavila u krevet, čvrsto mi je stisnula ruku. Na licu joj je bio divan osmijeh. Nikad nisam vidjela takav smiješak na nečijem licu. Bio je to vrlo mio osmijeh. Rekla je samo dvije riječi: „Hvala vam.“ Onda je umrla.

Načas sam se zapitala, ne skidajući pogled s nje, što bih ja bila rekla da sam bila na njenom mjestu? Odgovor je bio jednostavan. Pokušala bih svratiti malo pažnje na sebe. Rekla bih: „Hladno mi je! Umirem!“ Ili bih rekla nešto slično. Ta izvanredna žena mi je dala mnogo više, nego što sam ja njoj dala. Dala mi je svoju zahvalnu ljubav.

- Kako vam se svidio ovaj događaj iz života Majke Terezije i koju ste poruku izvukli?

Iako smo već toliko toga čuli o Majci Tereziji, dobro je da si posvijestimo i podsjetimo se slušajući njenu kratku biografiju:

Majka Terezija rođena je 27. kolovoza 1910. kao Agnes Gonxha Bojaxhio (Agnes Gondža Bojadžio) u Skopju. Kada joj bilo devet godina poginuo je njezin otac Nikola, građevinski poduzetnik, i o njoj skrbi majka Drana. Protivno običajima tog vremena i pondeblja Drana je otvorila tkaonicu i trgovinu tkaninama kako bi uzdržavala obitelj. Uz Agnes imala je s Nikolom još dvoje djece (Lazar i Ageja). Od malih nogu Agnes Gonxha redovito odlazi u crkvu i pjeva u crkvenom zboru, a kada joj je bilo dvanaest godina poželjela je postati časnom sestrom. Jedno vrijeme školovala se i u Zagrebu.

Kada je napunila 18 godina molila je da je prime u red Sestara Majke Božje Lurdske u Irskoj. Njezina je želja uslišana i uskoro je pozvana da pristupi u sjedište reda koje je bilo u mjestu Rathfarnam (Irska) nedaleko Dublinu. Skopje je napustila 28. rujna 1928. i krenula put Irske. U red je primljena 12. listopada iste godine i dobila ime Terezija, po svojoj zaštitnici, svetoj Tereziji od Djeteta Isusa (iz Liuseuxa). Nakon dva mjeseca provedenih u Irskoj priključuje se misijskoj postaji svog reda u indijskoj pokrajini Bengal, točnije u

njezinu najvećem gradu Calcutti. U Calcutti će 17 godina raditi kao profesorica u školi Svete Marije, a potom će postati ravnateljica iste škole.

Vozeći se 10. rujna 1946. vlakom od Calcutte do Darjeelinge osjetiti će Božji poziv da pruži pomoć siromasima. Dvije godine kasnije (1948.) napustiti će svoj red uz dopuštenje crkvenih vlasti, a uz to dopušteno joj je zadržati status časne sestre. Svoj život posvećuje pomaganju siromašnima, a 7. listopada 1950. osniva i svoj red - Misionarke ljubavi prema bližnjem svom. Članice ovog reda morale su se obvezati na nestupanje u brak, siromaštvo i pokornost. Iste godine, 7. listopada, red će priznati i pod svoje okrilje uzeti Rimokatolička crkva. Do kraja života Majke Terezije red će brojati preko tri tisuće sestara i djelovat će u preko sto zemalja svijeta, a oformiti će se i muški ogranak reda (1963.) - Braća misionara ljubavi.

U Hrvatsku, točnije Zagreb, Misionarke ljubavi stići će 1979., a 1980. godine svoju će kuću otvoriti i u Istočnom Berlinu. Uspjeti će utemeljiti i 15 misijskih kuća i u tadašnjem Sovjetskom Savezu. Prvenstveni cilj reda je bio pomaganje bolesnicima od gube, umirućima i napuštenoj djeci. Također red će raditi na osnivanju sirotišta, ljekarni, porodilišta, škola i centara za neudane majke. Za sve što je činila uručene su joj brojne nagrade. Tako joj je u travnju 1962. vlada Indije uručila nagradu Padmashri Medal. Papa Pavao IV. 6. siječnja 1971. uručio joj je nagradu za mir Ivan XXIII. Godinu dana kasnije (1972.) u studenome, indijska vlada uručuje joj nagradu Jawaharlal Nehru za međunarodno razumijevanje. Za posvećenost siromašnima 10. prosinca 1979. u Oslu primila je Nobelovu nagradu za mir. Godinu dana kasnije (25. travnja 1973.) dodijeljena joj je nagrada Templeton za širenje vjere. Skupština grada Zagreba proglasila je Majku Terezu počasnim građaninom grada Zagreba 19. srpnja 1990. Iste godine hrvatske vlasti uručile su joj hrvatsku diplomatsku putovnicu.

Osim ljubavi svesrdno se zalagala i za međuljudsku ljubav te je u jednoj svojoj misli upozorila na uzroke suvremenih problema: "Ljubav počinje u našim domovima; ljubav živi u domovima i zato je danas toliko patnje i nesreće u svijetu... Izgleda da su danas svi u užasnoj žurbi, nestrpljivi da postignu što veći uspjeh, razvoj, bogatstvo i tome slično, a djeci pripada toliko malo vremena njihovih roditelja. Roditelji nemaju vremena jedno za drugo i tako u obiteljima počinje narušavanje mira u svijetu."

Preminula je 5. rujna 1997. u Calcutti u 21:30 h. Njezino je tijelo preneseno u crkvu sv. Tome pokraj samostana Loreto (prvi samostan u koji je stigla po dolasku u Indiju). Stotine tisuća ljudi različitih vjera iz Indije i svijeta došlo je posljednji puta oprostiti se od Majke Terezije. Sahrana je upriličena 13. rujna kada je njezino tijelo u procesiji nošeno ulicama Calcutte. Njezin je grob uskoro postao mjesto hodočašća gdje se ljudi različitih vjera dolaze moliti.

Premda je prema propisima Rimokatoličke crkve potrebno čekati barem pet godina od nečije smrti kako bi započeo postupak za proglašenjem istog svetim u slučaju Majke Terezije proces je započeo već nakon dvije godine. Među čudima potrebnim za kanonizaciju priznato je izlječenje jedne Indijke koja se molila Majci Tereziji i tako se oporavila od tumora na želucu. Šest godina nakon njezine smrti (19. listopada 2003.) papa Ivan Pavao II proglasio je Majku Tereziju blaženom na prepunom Trgu sv. Petra u Vatikanu. Proces beatifikacije Majke Terezije najkraći je u povijest (četiri godine), a ubrzan je na inzistiranje pape Ivana Pavla II.

prema http://www.biografije.org/majka_tereza.htm

Nakon biografije, postavljam sudionicima sljedeća pitanja:

- Koje su vas misli, poticaji, raspoloženja pratila slušajući ovaj tekst iz života Majke Terezije?
- Je li vam sve ovo već bilo poznato ili ima i nekih stvari koje niste znali?
- Kako biste okarakterizirali Majku Tereziju u kratkim crtama?

Poslušajmo što je Majka Terezija rekla o sebi novinarima u razgovoru prije dodjele Nobelove nagrade za mir u Oslu 1979. godine:

Po rođenju sam Albanka.

Imam indijsko državljanstvo.

Katolička sam redovnica.

Po pozivu pripadam cijelom svijetu.

Po srcu u cijelosti pripadam srcu Isusovu.

Katehetske zadaće

Dijelim članove misijske skupine u četiri grupe:

1. grupa (LJUBAV)
2. grupa (MOLITVA)
3. grupa (POTREBNI)
4. grupa (ISUS)

1. grupa (**LJUBAV**) dobije sljedeće tekstove:

Nije važno koliko činimo, nego s koliko ljubavi to činimo. Male stvari s puno ljubavi.

Ljubav je plod koji rađa u svako godišnje doba i svakome je nadohvat ruke.

Gdje započinje ljubav? U vlastitoj kući, u našoj obitelji i među bližnjima koji su u potrebi, u našem gradu, u našoj zemlji.

Naše sestre, da bi mogle činiti ono što čine, da mogu živjeti kako žive, daruju se Kristovoj ljubavi srcem koje štiti zavjet čistoće, slobodnim prihvaćanjem siromaštva, čitavim srcem, u poslušnosti, u posvemašnjem služenju najsiromašnijima među siromasima, služeći Kristu koji trpi u siromašnim. Da bismo bili u stanju živjeti takvim životom, moramo gajiti veliku ljubav prema euharistiji. S Isusom započinjemo dan, a uvečer imamo sat klanjanja pred njim izloženim u euharistiji. Naših dvanaest sati služenja siromasima zbog toga ni najmanje ne trpe. Ura klanjanja je najveći dar.

Ove tekstove će članovi 1. grupe pročitati, razmišljati o njima i međusobno podijeliti svoja iskustva i razmišljanja, a pri tom im mogu pomoći, ako je potrebno, sljedeća pitanja:

- Što ste mogli primijetiti iz ovog teksta? Kako Majka Terezija definira ljubav?
- Napišite svoju definiciju ljubavi koja vas ja nadahnula ovim tekstovima.

2. grupa (**MOLITVA**) dobije sljedeće tekstove:

Da bismo molili, moramo biti jednostavni kao djeca.

Kad se moli, prave ideje uvijek pristižu.

Ako molimo, sačuvat ćemo vjeru, a ako budemo imali vjere, sasvim je logično da ćemo htjeti služiti. Kažem 'logično', jer tko vjeruje, želi svoju vjeru pretvoriti u djelo. Vjera na djelu jest služenje.

Evo jedne molitve Majke Terezije: Gospodine, kad sam gladna, pošalji mi nekoga tko treba hrane; kada mi je hladno, pošalji mi nekoga tko se želi ugrijati; kada se nađem u neprilici, pošalji mi nekoga koga treba utješiti.

Ove tekstove će članovi 2. grupe pročitati, razmišljati o njima i međusobno podijeliti svoja iskustva i razmišljanja, a pri tom im mogu pomoći, ako je potrebno, sljedeća pitanja:

- Što ste prvo uočili dok ste čitali ili slušali ove tekstove o molitvi?

- Koje vam od ovih tekstova najviše odgovara?
- Biste li mogli, nadahnuti ovim tekstovima, napisati svoju molitvu?

3. grupa (**POTREBNI**) dobije sljedeće tekstove:

Siromaštvo nije u prvom redu odreknuće, ostavljanje nečega. Siromaštvo je ljubav.

Isus nastavlja živjeti svoju muku u siromasima. Siromasi stvarno prolaze kroz Kristovu muku. Moramo ih služiti s poštovanjem, moramo se prema njima odnositi dostojanstveno. Ta siromasi su Krist koji danas trpi. Moramo tražiti puteve i načine da im što bolje pomognemo, a ne da povećamo njihovo trpljenje. Siromasi su Isus na Kalvariji danas.

U bračnom životu plod supružničke ljubavi jest dijete. To je veoma lijepo! Za nas, misionarke ljubavi, plod jedinstva s Isusom jesu siromasi. kao što je dijete plod oca i majke, tako su siromasi plod moga jedinstva s Isusom.

Najsiromašnija je ona zemlja koja je prisiljena ubijati djecu prije rođenja. Oni se plaše još jednih usta koaj će trebati nahraniti, i što će se zbog toga odreći ponekog užitka.

Ove tekstove će članovi 3. grupe pročitati, razmišljati o njima i međusobno podijeliti svoja iskustva i razmišljanja, a pri tom im mogu pomoći, ako je potrebno, sljedeća pitanja:

- Koji biste socijalni oblik rada izdvojili kao najkonkretnije sredstvo u odnosu na siromahe?
- Nadahnuti ovim tekstovima, pokušajte napisati svoju molitvu za potrebne.

4. grupa (**ISUS**) dobije sljedeće tekstove:

Ako se još niste uvjerile da pripadate Isusu, izgubile ste vrijeme. On me je pozvao i ja pripadam njemu. To znači da ću ga ljubiti svim srcem, ljudskim srcem, srcem žene.

U kući misionarki ljubavi, na rimskom brežuljku Celiju, izvješena je karta svijeta uz koju su napisane riječi Majke Terezije: Radujte se jer Krist ponovno hoda svijetom čineći dobro u vama i po vama.

Na zidu kuće umirućih visi raspelo s odsječenim nogama. Natpis kaže: Neka moje ruke njeguju tvoje sakato tijelo.

Mi katolici imamo tijelo Kristovo. To nam daje snagu. Isus dolazi k nama u obliku kruha da nam izrazi svoju ljubav; u liku izgladnelih da bismo ga nahranili; u golima da bismo ga mogli odjenuti, u beskućnicima da bismo ga mogli udomiti.

Ove tekstove će članovi 4. grupe pročitati, razmišljati o njima i međusobno podijeliti svoja iskustva i razmišljanja, a pri tom im mogu pomoći, ako je potrebno, sljedeća pitanja:

- Kako biste definirali tko je Isus za Majku Tereziju?
- Na koji način mu je najviše pokazala svoju ljubav?

Na kraju će sve grupe izvijestiti o radu članova pojedine grupe i svi zajedno će napraviti plakat za oglasnu ploču. U sredinu plakata može se staviti ona slika Majke Terezije ili neka druga njena slika i potom svaka grupa neka napiše ili se izrazi na neki drugi način o zajedničkim rezultatima u grupi.

Predlažem sudionicima da odemo kod Misionarki ljubavi, u Zagrebu, i da volontiramo barem jednom u njihovoj kući ili da pomognemo, svatko na svoj način koliko može, za potrebe siromaha.

Završni dio

Susret završavamo molitvom Majke Terezije:

*Gospodine Isuse,
koji si sve stvorio s ljubavlju,
rodio se s ljubavlju,
služio s ljubavlju,
djelovao s ljubavlju,
trpio s ljubavlju,*

*umro s ljubavlju,
uskrsnuo s ljubavlju.
Zahvaljujem ti za tvoju ljubav
prema meni i cijelom svijetu.
Svaki dan te molim:
Nauči i mene ljubiti.
Amen.*

Korištena literatura:

- BOSCO, Teresio (prir.): *Majka Terezija. Misli*, Katehetski salezijanski centar, Zagreb, 2002.
- GJERGJI, Lush: *Majka Terezija. Lik i djelo. Od djevojčice do nobelovke*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1982.
- GONZALES-BALADO, Jose Luis (prir.): *Majka Terezija. Srce puno ljubavi*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1999.
- http://www.biografije.org/majka_tereza.htm
- KOLODIEJCHUK, Brian (prir.): *Majka Terezija. Dođi, budi moje svjetlo*, Verbum, Split, 2009.
- KOLODIEJCHUK, Brian (prir.): *Majka Terezija. Isus je moje sve u svemu*, Verbum, Split, 2010.
- MEDAKOVIĆ PUNOŠ, Vinka: *U spomen Majci Tereziji*, Matica hrvatska Primošten, Primošten, 2002.
- SUŠAC, Ivanka (prir.): *Molitve velikih ljudi. Molitve i meditacije Majke Terezije*, U pravi trenutak, Đakovo, 2003.
- ŠIMUNIĆ, Martina (prir.): *Blažena Majka Terezija. Misli, anegdote, molitve*, Verbum, Split, 2004.